

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

DUHOVÁ ŠKOLA „DUHOVÁ DRUŽINA“

Č.j. 217/2012

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY
3. ZPŮSOB PŘIHLÁŠENÍ A ODHLÁŠENÍ
4. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY
5. EKONOMICKÉ PODMÍNKY
6. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ
7. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
8. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
9. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
10. PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIÁLNĚ VZDĚLÁVACÍMI
POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH
11. HODNOCENÍ
12. BEZPEČNOST PŘI ČINNOSTECH VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
13. PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ
14. TEMATICKÝ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY
15. PRÁVA A POVINNOSTI DĚTÍ
16. PRAVIDLA SOUŽITÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
17. ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY
18. POMŮCKY A LITERATURA PRO PRÁCI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program školní družiny

Motivační název
programu

DUHOVÁ ŠKOLA – **DUHOVÁ DRUŽINA**

Název školy	Č.j. 217/2012 Základní škola Paseka, okr. Olomouc, příspěvková organizace
Adresa školy	783 97 Paseka 200
Ředitel	Mgr. Jana Knápková
Vychovatelka:	Jitka Adolfová
Telefon	585 039 048
E-mail	zs.paseka@seznam.cz omluvenka.zs.paseka@seznam.cz
Web	www.skola.obecpaseka.cz
Zařazení do sítě škol	
IZO ŠD	119n 900 815
REDIZO	600 140 466
IČO	706 459 57
Zřizovatel	Obec Paseka Č. p. 17 783 97 Paseka
IČO	299 316
Telefon	585 039 270
E-mail	paseka@unicovsko.cz
Web	www.obecpaseka.cz
Platnost dokumentu	1. září 2012
Verze	Č. 1 – září 2012
Vydáno dne	30. srpna 2012
Podpis ředitele školy	Razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

DUHOVÁ ŠKOLA – DUHOVÁ DRUŽINA

Školní družina má 1-3 oddělení podle aktuálního počtu dětí přihlášených k zájmové činnosti v daném školním roce a je určena všem žákům Základní školy Paseka. Každé oddělení může být naplněno do maximálního počtu 30 dětí.

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků. V rámci školní družiny mohou pracovat zájmové kroužky školy (pěvecký, Veselé pískání – hra na zobcovou flétnu, výtvarný pro mladší a starší žáky, keramika, dramatický, tělovýchovný – gymnastika, pohybové hry, házená, florbal, taneční kroužek, základy práce s PC, mladí debrujaři, anglická konverzace (hravá angličtina), Ekoškola, seminář pro nadané žáky – nabídka se na začátku školního roku přizpůsobuje zájmům žáků i možnostem školy a vedoucích zájmových kroužků).

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD. Vede žáky ke správným hygienickým návykům, zásadám správného stolování a zdravého stravování (náplň dozoru při obědě ve školní jídelně).

Vede děti k poznávání a dodržování pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí. V rámci provozu školní družiny se spolu setkávají a spolupracují žáci ze všech ročníků školy, tj. od 1. do 5. ročníku. Školní družina se snaží rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti nonverbální i verbální. Podílí se na stimulaci a podpoře žákova růstu a jeho neurosvalového vývoje. Cílem činnosti školní družiny je podpora fyzické pohody dítěte, rozvoj jeho tělesné a pohybové zdatnosti a zdravotní kultury. Podporuje rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností.

Program školní družiny navazuje na základní myšlenky školního vzdělávacího programu Duhová škola – tvořivá škola. Snaží se vytvářet vhodné podmínky k získávání a rozvíjení klíčových kompetencí každého jedince na úrovni, která je pro něho osobně dosažitelná. Ke vzdělávání podněcuje žáky na základě jejich zájmu a uskutečňuje jej formou

pravidelné výchovné, vzdělávací a bohaté zájmové činnosti (individuální práce, práce ve skupinkách i celém kolektivu), celoroční „hrou“, která je motivovaná činnostmi a náměty uveřejňovanými v časopise Pastelka, který je pro školní družinu předplacen. Děti se mohou samy spolupodílet na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení jednotlivých aktivit i na celkové činnosti školní družiny.

Důležitým cílem školní družiny je zajištění individuálních potřeb a zájmů jednotlivých dětí a také spolupráce s rodiči při uspokojování velkého zájmu o zařazení jejich dítěte do školní družiny. V neposlední řadě i prezentace všech činností rodičům a široké veřejnosti formou výstavy výtvarných prací dětí na nástěnkách a řemeslných výstavách, účinkováním na společných akcích školy – tradiční vánoční koncert, školní akademie ke Dni matek, veřejné vystoupení pro SPOZ, pasecké důchodce, budoucí prvňáčky při loučení se se školkou apod.

3. ZPŮSOB PŘIHLÁŠENÍ A ODHLÁŠENÍ

Ve školní družině je určena vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti a další podobné činnosti spojenou s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky – Zápisního lístku. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny a nezbytný kontakt na zákonného zástupce nebo další zmocněnou osobu.

Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo, pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku (zmocnění), sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

V docházkovém sešitě (přehledu výchovně vzdělávací práce) je zaznamenáván odchod žáka, jen pokud se liší od zápisního lístku a písemných omluvenek.

Zákonný zástupce může během školního roku své dítě odhlásit z činnosti školní družiny nebo z jakékoli její součásti – zájmového kroužku.

Každá změna musí být opatřena datem, jménem dítěte a podpisem zákonného zástupce.

Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento

žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

4. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina je umístěna v samostatné budově, která je propojena s budovou základní školy a bezprostředně sousedí i se školní jídelnou. Žáci při přechodu z vyučování na obědy a do školní družiny neopouští uzavřené prostory školy, čím je zabezpečena jejich bezpečnost.

Školní družina má k dispozici jednu samostatnou místnost s herním koutem, relaxačním koutem a pracovními stoly. Je vybavena výtvarnými pomůckami, hračkami, stolními hrami, stavebnicemi, sportovním náčiním v dostatečném počtu k uspokojení potřeb všech dětí a vkusně zařízena moderním nábytkem.

Školní družina má k dispozici 2 počítače propojené se školní počítačovou sítí (výukové programy), video a televizi, kazetový magnetofon. K činnosti druhého a třetího oddělení ŠD a zájmových kroužků jsou k dispozici cvičebna a další nově zbudovaná samostatná učebna v podkroví školy, případně další třídy školy.

Pro pobyt venku má k dispozici tělovýchovný areál v bezprostřední blízkosti školy a další u Obecního úřadu v Pasece a „Pasecké návsi“. Je možné realizovat vycházky do blízkého okolí (les a louka). Pedagogičtí pracovníci budou nadále sledovat další možnosti doplňování a vylepšování materiálních podmínek družiny. Žáci jsou systematicky vedeni k šetrnému zacházení s veškerým zařízením.

Činnost školy a družiny je podporována zřizovatelem – ekonomické i materiální potřeby jsou plně uspokojovány v rámci ročního rozpočtu školy.

Na činnost a aktivity školní družiny vyžadující zvýšené finanční náklady může přispívat občanské Sdružení rodičů a přátel školy při ZŠ Paseka.

5. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Úplata za školní družinu nebyla zřizovatelem stanovena. Ve výtvarných kroužcích bývá obvykle vybírán příspěvek ve výši 50 – 150 Kč za školní rok na netradiční výtvarný materiál a pomůcky – keramická hlína, glazury, šablony a další dle plánované činnosti v kroužku.

6. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Pedagogické působení zajišťuje jedna plně kvalifikovaná vychovatelka (SPgŠ, obor vychovatelství) a v rámci aktuálních možností školy a v závislosti na počtu dětí přihlášených k zájmové činnosti i další vychovatelka pro 2. oddělení družinu (pouze ve stanovené dny a hodiny). Činnost zájmových kroužků vykonávají nejen vychovatelky ŠD, ale i další pedagogičtí pracovníci školy a externisté.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou iniciátory a průvodci dětí při nabízených činnostech a bohaté nabídce zájmové činnosti. Navozují jednotlivé činnosti, probouzejí jejich aktivní zájem o různé znalosti a dovednosti, rozvíjejí jejich přirozenou zvědavost, motivují děti k rozvoji jejich osobnosti i zdravých mezilidských vztahů a společně s dětmi výsledky jejich práce hodnotí.

Významnou roli hrají pedagogičtí pracovníci v práci s dětmi z méně sociálně podnětného prostředí a jejich začleňování do kolektivu, získávání a zlepšování návyků sebeobsluhy, hygieny, vhodného chování, vyjadřování, kontaktu s jinými dětmi, rozvíjení jejich návyků k učení a práci. Dbají o to, aby mezi dětmi nevznikaly žádné xenofobní tendence.

Pedagogičtí pracovníci se snaží vytvářet příznivé sociální klima, vzbuzovat vybranými aktivitami zájem o různé činnosti, podporovat rozvoj sebevědomí a dalších pozitivních stránek osobnosti dětí. Eliminují a řeší sociálně patologické jevy. Spolupracují mezi sebou a s třídními učitelkami, vedením školy, preventistou sociálně patologických jevů. Mají právní povědomí a znají bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi.

7. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Cíle	
<p>Vzdělávací program školní družiny (stejně jako ŠVP Duhová škola – tvořivá škola) má žákům pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.</p>	
	<p>Dílčí cíle stanovené na období 1. až 5.ročníku ; což je délka působení žáka na ZŠ Paseka</p>
<ul style="list-style-type: none"> • umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení 	<p>Poznávat různé metody, pracovní postupy a techniky a tvořivě je využívat při individuálním učení Vyhledávat a objevovat nové poznatky, využívat a aplikovat v praxi Posuzovat práci z hlediska úplnosti a správnosti Rozvíjet svou schopnost pracovat soustředěně, vytrvale, samostatně a tvořivě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů 	<p>Uplatňovat základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, zobecňování, abstrakci) Učit se řešit problémy z různých oblastí Rozvíjet svou schopnost zapamatovat si podstatná (důležitá) fakta, pojmy a vědomosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k všestranné a účinné komunikaci 	<p>Seznamovat se základními prostředky účinné komunikace Učit se srozumitelně a kultivovaně vyjadřovat v jakémkoliv projevu Učit se naslouchat druhým, reagovat odpovídajícím způsobem, formulovat otázky Získat schopnost vystupovat na veřejnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých 	<p>Učit se pracovat ve skupině i týmu, osvojovat si základy spolupráce Rozvíjet při spolupráci schopnost radit se , rozhodovat, organizovat práci a kontrolovat</p>
<ul style="list-style-type: none"> • připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti 	<p>Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky svého rozhodování Postupně si osvojovat zdvořilé a kultivované vystupování a jednání, učit se přiznat chybu, poučit se z ní a pokusit se o nápravu , omluvit se Učit se orientovat v základních mravních hodnotách, rozlišovat mezi dobrem a zlem</p>

<ul style="list-style-type: none"> vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě 	<p>S pomocí dospělých se učit řešit své citové problémy a životní situace</p>
<ul style="list-style-type: none"> učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví 	<p>Učit se vážit si svého i cizího života Učit se chápat význam jednotlivých složek zdravého životního stylu a aktivně je využívat (zdravá výživa, dostatečné pohybové aktivity, hygiena práce a odpočinku, vhodné meziosobní vztahy, osobní bezpečí) Seznamovat se s různými činnostmi podporujícími zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi 	<p>Učit se být otevřený a citlivý k lidem, projevovat toleranci, úctu a lásku k člověku a solidaritu s druhými</p>
<ul style="list-style-type: none"> pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci 	<p>Osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky, jednoduché pracovní postupy potřebné pro každodenní život Získávat orientaci v různých oborech lidské činnosti</p>

Cílem vzdělávacího programu školní družiny je, aby žáci:

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání;
- zvládli základy všestranné komunikace;
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých;
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti;
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě;
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;

- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

Výchovně a vzdělávací strategie (kompetence)

Viz samostatná příloha.

8. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině probíhají v souladu s Vyhláškou 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, a to formou:

- a) pravidelné činnosti – zájmová činnost, práce v zájmových kroužcích školy,
- b) příležitostné akce – účast v soutěžích, výlety, exkurze, oslavy a projektové dny, řemeslné výstavy,
- c) nabídka spontánních akcí – činnosti, na jejichž vzniku a realizaci se podílejí samy děti,
- d) odpočinkové činnosti – ranní hry ve ŠD, odpolední klidové hry, hry při pobytu venku, relaxační činnost,
- e) příprava na vyučování – využívání možností školní počítačové sítě a spontánní činnosti dětí („hra na školu“).

9. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Vzdělávací obsah vychází z pojetí a obsahu ŠVP Duhová škola – tvořivá škola. Jednotlivé oblasti činnosti jsou přiřazeny k barvám duhy – symbolu jednoty v pestrosti a rozličnosti. Plán činnosti je vždy vypracován na jeden školní rok. Činnost školní družiny je určena pro všechny přihlášené žáky školy od 1. do 5. ročníku.

Červená barva – výchovně vzdělávací činnost

Oranžová barva – zájmová činnost

Žlutá barva – spolupráce

Zelená barva – enviromentální výchova

Azurová barva – výchova ke zdravému životnímu stylu

Modrá barva – informační a komunikační technologie

Fialová barva – výchova k občanské hrdosti a kulturním tradicím

Červená barva – výchovně vzdělávací činnost

- ✓ činnost školní družiny účelně navazuje na výchovně vzdělávací činnost vyučovaných předmětů převážně ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, rozvíjí poznatky, zkušenosti a dovednosti získané ve vyučování, v rodině i během předškolního vzdělávání,
- ✓ žáci si postupně osvojují zásady společenského chování – omluva, poděkování, pozdrav (MPV – člověk a jeho svět - prvouka, český jazyk),
- ✓ žáci si postupně osvojují základní komunikační pravidla nejen ve školním kolektivu, ale i ve skupině kamarádů a v rodině – verbální i neverbální – prostřednictvím hraní rolí (MPV – dramatická výchova, člověk a jeho svět - prvouka),
- ✓ žáci jsou systematicky vedeni k toleranci, vzájemné úctě a k vytváření pozitivních vztahů nejen ve školním prostředí (MPV – člověk a jeho svět - prvouka, vlastivěda, přírodověda),
- ✓ žáci se učí pravidlům stolování a společenskému chování při společném stravování ve školní jídelně (MPV – pracovní činnosti),
- ✓ žáci si osvojují základy hygieny a samoobslužných činností (MPV – člověk a jeho svět - prvouka, přírodověda, tělesná výchova),
- ✓ učí se chránit své zdraví dodržováním základních hygienických zásad některých zdravotně preventivních opatření a uplatňováním zdravého způsobu života (MPV – člověk a jeho svět - prvouka, přírodověda),
- ✓ žáci jsou vedeni k chápání nesprávných vzorců chování a k jejich řešení – žalování, ubližování slabším, povyšování se, výsměch, řešení problémů agresivitou apod. (MPV – prvouka, přírodověda, MPP)
- ✓ žáci jsou vedeni ke schopnosti poznávat a tolerovat odlišnosti mezi spolužáky (MPV – člověk a jeho svět - prvouka, přírodověda)
- ✓ žáci jsou vedeni ke sdělování vlastních zážitků a získaných poznatků slovem i kresbou, prostorovými výrobky pozitivně motivování zážitky z poslechu hudby (MPV – český jazyk, výtvarná a hudební výchova, pracovní činnosti),

- ✓ v rámci aktivit a činností školní družiny rozvíjejí poznatky, dovednosti a zkušenosti učiva předmětu Člověk a jeho svět a jeho dílčích tématech: Místo, kde žijeme (nejbližší okolí školy, naše vesnice, dopravní výchova); Lidé kolem nás (pravidla vhodného chování, dodržování pravidel při hře, základy komunikace, práva a povinnosti, finanční gramotnost); Lidé a čas (svátky, dodržování tradic, historické souvislosti, základní orientace v čase – rok, měsíce, týden, rozvržení dne, poznávání hodin); Rozmanitost přírody (pozorování změn v přírodě v závislosti na střídání ročních období, rozmanitost živé a neživé přírody – vlastní pokusy a pozorování, ochrana životního prostředí); Člověk a jeho zdraví (rozvíjení hygienických návyků a zásad zdravého způsobu života, význam zdravé výživy a sportování, aktivní trávení volného času, odpovědnost za zdraví své i ostatních);
- ✓ do okruhů témat činností školní družiny jsou zařazována průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Oranžová barva – zájmová činnost

1. výtvarná a pracovní:

- ✓ poznávání a osvojování různých výtvarných technik, materiálů a prostředků
- ✓ rozvíjení motoriky rukou a prstů
- ✓ rozvíjení zručnosti
- ✓ prezentace činnosti formou výstavek v prostorách školy i při akcích obce mimo ni (nástěnky, výzdoba chodeb a oken, účasti ve výtvarných soutěžích, na řemeslných výstavách)
- ✓ bezpečnost práce při používání výtvarných pomůcek
- ✓ vedení k šetření s materiálem a k ochraně životního prostředí
- ✓ rozvoj fantazie, kreativity a představivosti
- ✓ práce s grafickými počítačovými programy, výroba pozvánek, plakátů, tvorba prezentací
- ✓ zájmové kroužky VÝTVARNÝ – BROUČKOVO MALOVÁNÍ, DOVEDNÉ RUCE, KERAMIKA
- ✓ zájmový kroužek EKOŠKOLA

2. sportovní a pohybová:

- ✓ získávání a zdokonalování pohybových dovedností

- ✓ rozvoj tělesné koordinace
- ✓ otužování a pobyt na zdravém vzduchu
- ✓ získávání znalostí pravidel různých sportovních odvětví (kolektivní sporty, zimní sporty, plavání apod.)
- ✓ seznamování se základní technikou zvládnání lehkooatletických disciplin
- ✓ možnosti účasti v soutěžích
- ✓ seznamování se se zásadami bezpečného chování při sportu
- ✓ podněcování ke zdravému životnímu stylu a k radosti z pohybu a spontánnosti
- ✓ zájmové kroužky POHYBOVÉ HRY, GYMNASATIKA, TANEČNÍ KROUŽEK
- ✓ zájmový kroužek FLORBAL

3. hudebně pohybová:

- ✓ usilování o jednotu hudebního a tělesného pohybu
- ✓ vedení dětí ke správnému držení těla (projekt Zdravá záda)
- ✓ nacvičování jednoduchých tanečních kroků
- ✓ opakování známých písní
- ✓ nácvik pravidelných vystoupení pro rodiče a občany obce – vánoční koncert, školní akademie ke Dni matek, vystoupení pro SPOZ, MŠ
- ✓ možnosti prezentace v soutěžích
- ✓ podněcování k vlastním interpretacím písní a melodií, rozvoj kreativity a dětské fantazie – pořádání „pěveckých soutěží“ v rámci činnosti ŠD (Super star, Zlatý slavík, MISS ŠD apod.)
- ✓ rozvoj estetického cítění a vnímání – návštěva kulturních představení a akcí
- ✓ získávání a rozvíjení kladného vztahu ke zpívání, hudbě a pohybu
- ✓ zájmový kroužek VESELÉ PÍSKÁNÍ – hra na zobcovou flétnu
- ✓ zájmový kroužek PĚVECKÝ

4. literárně dramatická a jazyková:

- ✓ četba a poslech pohádek
- ✓ dramatizace pohádek, výroba kulis a příprava kostýmů, výroba vlastních loutek
- ✓ nácvik pravidelných vystoupení pro rodiče a občany obce – vánoční koncert, školní akademie ke Dni matek, vystoupení pro SPOZ, MŠ

- ✓ možnosti prezentace v soutěžích
 - ✓ podněcování k vlastním dramatickým projevům, rozvoj kreativity a dětské fantazie
 - ✓ rozvoj estetického cítění a vnímání – návštěva kulturních představení a akcí
 - ✓ získávání základních znalostí cizího jazyka
 - ✓ zájmový kroužek DRAMATICKÝ
 - ✓ zájmový kroužek ANGLICKÁ KONVERZACE, HRAVÁ ANGLIČTINA
5. přírodovědná, branná a dopravní:
- ✓ vycházky do přírody, lesa, návštěva hřiště
 - ✓ pobyt na zdravém vzduchu, uplatňováním zdravého způsobu života
 - ✓ pozorování změn v přírodě v různých ročních obdobích
 - ✓ sběr lesních plodů, poznávání rostlin a živočichů, upozorňování na možná nebezpečí – jedovaté rostliny a plody, nebezpečná zvířata
 - ✓ seznámení s pravidly silničního provozu – chodec, cyklista, BESIP
 - ✓ zakládání zajímavých jednoduchých pokusů, pozorování a zapisování výsledků
 - ✓ ŠKOLA V PŘÍRODĚ
 - ✓ zájmové kroužky DEBRUJÁR, EKOŠKOLA

Žlutá barva – spolupráce

- ✓ osvojování zásad společenského chování – omluva, poděkování, pozdrav
- ✓ osvojování základních komunikačních pravidel nejen ve školním kolektivu, ale i ve skupině kamarádů a v rodině – verbální i neverbální – prostřednictvím hraní rolí
- ✓ systematické vedení ke spolupráci v kolektivu tvořeném dětmi ze všech ročníků školy (různé věkové skupiny), k toleranci, vzájemné úctě a k vytváření pozitivních vztahů nejen ve školním prostředí
- ✓ spolupráce školní družiny s mateřskou školou – úspěšný přechod dětí z MŠ do ZŠ (návštěva společných kulturních a sportovních akcí, příprava vystoupení pro děti z MŠ, společné organizování řemeslných výstav)
- ✓ spolupráce s rodiči při přípravě školních projektových dní
- ✓ spolupráce s obcí a SPOZ – nácvik vystoupení a prezentace činností pro občany obce, OLÚ Paseka
- ✓ spolupráce se středisky volného času – DDM Šternberk, Vila Tereza, DDM Olomouc, ekologické centrum Sluňákov

- ✓ spolupráce s příslušníky IZS – policie ČR, HZS – příprava společného projektového dne Bezpečnostně branný den, možnosti exkurzí a besed
- ✓ spolupráce s okolními školami – atletické dny a další

Zelená barva – enviromentální výchova

- ✓ výchova k ochraně životního prostředí a úctě k čistému prostředí nejen ve svém okolí (neodhazování odpadků v přírodě, čistota vody, čištění studánky apod.)
- ✓ výchova k šetření s materiálem
- ✓ třídění odpadu ve třídách a na chodbách (barevné kontejnerky – papír, plast, baterie, elektrospotřebiče, mobily, náplně do tiskáren – v rámci projektu Recyklohraní), ve vesnici a v rodině, pravidelný sběr starého papíru
- ✓ zásady bezpečného a správného chování při pobytu v přírodě
- ✓ podíl na vytváření prostředí školy – zájmový kroužek EKOŠKOLA

Azurová barva – výchova ke zdravému životnímu stylu

- ✓ výchova ke zdravému životnímu stylu – zásady zdravého jídelníčku, pitný režim
- ✓ režim dne
- ✓ osvojování základů hygieny a samoobslužných činností
- ✓ pobyt v přírodě na zdravém vzduchu, otužování
- ✓ význam aktivního odpočinku – hry a sportování v přírodě
- ✓ možná nebezpečí při pobytu ve volné přírodě
- ✓ zásady poskytování 1. pomoci
- ✓ BESIP
- ✓ osvojování základních komunikačních pravidel nejen ve školním kolektivu, ale i ve skupině kamarádů a v rodině – verbální i neverbální – prostřednictvím hraní rolí
- ✓ systematické vedení ke spolupráci v kolektivu tvořeném dětmi ze všech ročníků školy (různé věkové skupiny), k toleranci, vzájemné úctě a k vytváření pozitivních vztahů nejen ve školním prostředí
- ✓ zvládání technik komunitního kruhu

Modrá barva – informační a komunikační technologie

- ✓ seznámení se základními funkcemi počítače a jejich využití
- ✓ dodržování pravidel bezpečného zacházení s počítačem

- ✓ vyhledávání a získávání informací na internetu a komunikace pomocí internetu
- ✓ možnosti procvičování učiva prostřednictvím využití školních výukových programů
- ✓ práce s grafickými programy
- ✓ zapojení do her a soutěží

Fialová barva – výchova k občanské hrdosti a kulturním tradicím

- ✓ vedení dětí ke kladnému vztahu k místu, kde žijí, učí se a hrají si
- ✓ pěstování sounáležitosti a získání pozitivního vztahu k „rodnému hnízdu“, na které jsou hrdí, přijímají jeho kulturní hodnoty a tradice a podílejí se na jeho rozvoji
- ✓ porovnávání minulosti a současnosti
- ✓ seznamování se se zajímavými rodáky
- ✓ poznávání zajímavých míst v obci (kostel, kaplička, dřevěný kostelík, studánka živé vody, pověstmi opředený kopec Zvon a další)
- ✓ spolupráce s místní komunitou, divadelním spolkem Pasecké generační divadlo
- ✓ pořádání akcí pro rodiče a ostatní občany obce – kulturní vystoupení, řemeslné výstavy

10. PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIÁLNĚ VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Stupeň postižení žáků navštěvujících školní družinu i vzdělávání a výchova mimořádně nadaných žáků nevyžaduje vytvoření speciálních podmínek. Je zajištěna jejich plná integrace:

- ✓ individuální přístup
- ✓ příjemné a podnětné prostředí, bez rušivých vlivů
- ✓ rozdělení pracovních úkolů na dílčí části
- ✓ vybavení didaktickými pomůckami
- ✓ aktivity zaměřené na rozvoj osobnosti
- ✓ děti nejsou předem „nálepkovány“
- ✓ cílené vyhledávání oblastí, v nichž je dítěte úspěšné
- ✓ různorodá nabídka činností
- ✓ další vzdělávání pedagogických pracovníků
- ✓ možnost podílet se na tvorbě programu
- ✓ spolupráce s rodiči

- ✓ spolupráce s ostatními pedagogy
- ✓ spolupráce s místní komunitou

11. HODNOCENÍ

Hodnocení jednotlivých činností probíhá většinou formou společné diskuse dětmi s vychovatelkou nebo s vedoucí zájmového kroužku, a to nejen na závěr, ale také v průběhu činností. Měřítkem pro hodnocení činností ve školní družině je především zájem dětí účastnit se programu, jejich chuť podílet se na jeho vytváření. Dalším z měřítek jsou i rozhovory s rodiči dětí, pozorování jednotlivých dětí a jejich vývoje, sledování výsledků jejich práce a spolupráce s třídním učitelem.

Hodnocení zájmového vzdělávání není součástí dokumentace žáka (katalogový list), ale každý žák společně s vysvědčením v pololetí a na konci školního roku obdrží výpis zájmových kroužků, kterých se v daném pololetí účastnil a krátké slovní hodnocení jeho práce.

12. BEZPEČNOST PŘI ČINNOSTECH VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Ve školní družině vychovatelka při všech činnostech dbá na bezpečnost dětí (nejen fyzickou, ale také sociální a emocionální) a na předcházení rizikovým situacím nebo úrazům. Vede děti k odpovědnosti za své chování, svou bezpečnost i bezpečnost ostatních účastníků při jednotlivých činnostech.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činností a skladba zaměstnání
- dodržování pitného režimu
- zdravé prostředí užívaných prostor (vlastní vybavené prostory, odpovídající osvětlení, teplota, větrání, velikost nábytku aj.)
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci (ŠD je vybavena vlastní lékárníčkou), kontaktů na lékaře, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

- příznivé sociální klima, vytváření prostředí pohody, otevřenost a partnerství v komunikaci,
- úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhým
- respekt k potřebám jedince, činnost vycházející ze zájmu účastníků, osvojování si praktických dovedností, hlavním momentem v činnosti je všestranný prospěch dítěte
- věková přiměřenost a motivující hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy
- spoluúčast všech dětí na plánování činnosti, na jejím řízení i následném hodnocení

Na začátku školního roku vychovatelka děti seznámí s vnitřním řádem školní družiny a společně s dětmi si určí pravidla soužití ve školní družině.

Osnova poučení o bezpečnosti

Poučení dětí o chování a bezpečnosti **při činnostech ve školní družině** – neopouštět prostory činnosti bez vědomí vychovatelky, dbát jejich pokynů, úklid aktovek, nakládání s odpadky, úklid pomůcek, dodržování pitného režimu, zákaz házení (čímkoliv) v prostorách třídy, případné úrazy neprodleně ohlásit vychovatelce (sebemenší).

Při přesunech (po chodbách školy i mimo budovu školy) – pohyb ve dvojicích, čekat na smluvených místech, neběhat na chodbách, chůze po schodech, nebezpečí srážky, uklouznutí, pádu.

Při činnostech v tělocvičně, na hřišti a v prostoru před školou – nevstupovat do tělocvičny ani na hřiště bez vědomí vychovatelky (hromadné příchody), nevstupovat do nářadoven bez přítomnosti vychovatelky, nelézt na žebřiny a další nářadí, pokud to není součástí probíhající činnosti, neopouštět prostor bez vědomí vychovatelky, dodržovat pokyny vychovatelky při všech činnostech, zákaz běhání s klacky, házení šiškami, klacky, kameny apod.

Přecházení přes silnici – používání přechodů pro chodce, nepřecházet mezi zaparkovanými auty, pravidla pro rozhlédnutí (vlevo, vpravo, vlevo), odhad vzdálenosti a rychlosti blížícího se vozidla, přecházení od autobusu (ne před autobusem, opatrnost při přecházení za stojícím autobusem – nebezpečí projíždějících vozidel), rozhlédnout se na každé i malé silnici.

Na zastávkách autobusu, při vystupování, nastupování a při jízdě autobusem – úzký prostor na chodnicích u autobusových zastávek, neběhat, nehonit se, nebezpečí kolem

zaparkovaných autobusů, při nastupování a vystupování se nestrkat, pozor na vysoké schody, nástup předními dveřmi, výstup (většinou) zadními dveřmi, v autobuse nekřičet, nepobíhat, postupovat co nejdále dozadu, případně sedět, aktovky ze zad, pevně se držet, nezapomenout na pravidla slušného chování.

Chůze po silnici a po chodníku – chůze po silnici: vlevo, při krajnici, nejvýše dva vedle sebe, v útvaru vpravo při krajnici, hlídat rozestupy, chůze po chodníku: vpravo, neběhat, dávat pozor na překážky (zaparkovaná kola, různé značky a „cedule“, pozor na vjezdy a výjezdy aut.

Jízda na kole a kolečkových bruslích – přilby, chrániče, využívání cyklistických stezek, dodržování dopravních předpisů (jízda po silnici a po chodníku), výbava kola.

Setkání s neznámým člověkem – pozdravit, ale neodpovídat na dotazy osobního rázu (věk, adresa, kdo je doma apod.), nikam s ním neodcházet, nenesedat do auta, nic si od něj nebrat, při pocitu sledování zajít do obchodu, oslovit známé lidi, požádat o pomoc sousedy, informovat rodiče, učitele.

Při nevhodném chování i známých lidí informovat rodiče, učitele.

Setkání s neznámým zvířetem – nehladit, nedráždit, nekrmit (obejít obloukem), zachovat klid (neutíkat, nezvedat ruce, pozor na prudké pohyby), při jízdě z kola (pokud vás sleduje) sesednout a pokračovat pěšky v klidu, při kontaktu umýt ruce, v případě pokousání nebo poškrábání informovat dospělou osobu.

V blízkosti otevřeného ohně – pozor na hořlavé materiály (papír, látky, barvy...), neběhat, nenatahovat se přes otevřený oheň, neskákat přes něj, nenapalovat předměty (klacky, špejle apod.), nevhazovat nic do ohně, poslouchat pokyny vychovatelky, nezapalovat oheň bez dozoru dospělého, při opékání buřtů pozor na jehly na opékání (ostré, horké), případný úraz okamžitě nahlásit.

Práce s ostrými předměty (nože, nůžky, kružítko, tužky, jehly, dlátka, pilky ...) - nechodit s nimi, neběhat ani kolem ostatních, sedět, když chci pro něco dojít nebo se natáhnout, tak ostrý předmět odložit, nešermovat, nezkoušet ostrost na sobě ani nikom (ničem) jiném, nestrkat se, používat tyto nástroje pouze k určenému účelu, dbát pokynů vychovatelky, případný úraz okamžitě nahlásit.

V zimním období – na náledí (zvýšená opatrnost při chůzi, neběhat, pozor v blízkosti vozovky a při přecházení, neklouzat se), nebezpečí ukrytá pod sněhem (zasypaná nebezpečná místa a překážky, led apod.), padání sněhu ze střech, rampouchy, koulování, v předjaří tání ledu a sněhu.

Při koupání – neskákat do neznámé vody, plavat jen podle svých možností, v neznámé vodě jen kde stačím, vždy pod dohledem dospělého, dvě hodiny po jídle, pozor na uhřátí, křeče a teplotu vody.

Při zimních sportech – ochranné pomůcky, dodržování pravidel na sjezdovce, vhodná místa, blízkost silnice, lesa, při bruslení dostatečně pevný led, pozor na okraje, jezy, led na řece, potoce apod., dohled starší osoby, nechodit sám.

Používání zábavné pyrotechniky – nikdy sám, většina prodejná až od 18 let, při sledování bezpečná vzdálenost, nedržet v ruce, číst pokyny a návody, velké nebezpečí úrazu a požáru.

Bezpečný internet a mobilní telefon – nesdělovat nikomu osobní údaje (celé jméno, adresu, věk ...), opatrnost při zveřejňování fotografií (ne vše se smí zveřejnit), přeposílání nevhodných informací, nereagovat na nabídky k osobnímu setkání (informovat o takové nabídce rodiče nebo učitele), nebezpečí ukrytá v tzv. sociálních sítích (facebook apod.), šikana prostřednictvím internetu a mobilního telefonu, videa a jejich zveřejňování. Ve škole není dovoleno mít zapnutý mobil a je zakázáno pořizovat jakékoliv audio nebo videonahrávky vyučování nebo činnosti družiny. Fotografickou dokumentaci aktivit zajišťují vždy jen pedagogičtí pracovníci.

Poučení před prázdninami – sám doma (neotvírat cizím lidem, nelézt po výškách, pozor na elektřinu a plyn, nerozdělávat oheň, nezapalovat svíčky...), setkání s cizími lidmi, zvířaty, úrazy při hrách a sezónních sportech, dodržování dopravních předpisů, bezpečné chování při všech činnostech.

Bezpečné chování - takové chování, kterým vědomě neohrozím svou bezpečnost ani bezpečnost nikoho jiného (přemýšlení při všem, co dělám).

Poučení dětí vychovatelky zapíše do Přehledu výchovně vzdělávací práce (příloha), a to na začátku školního roku, před prázdninami a před mimořádnými akcemi školy.

Dále jsou děti poučeny o bezpečnosti před zahájením každé činnosti.

13. PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Ve školní družině se všichni pedagogičtí pracovníci zaměřují především na primární prevenci. Naším cílem je prohlubovat dovednosti dětí, jak chránit své zdraví, znát jeho hodnotu a rozvíjet sociální dovednosti a zdravé sociální vztahy.

Vycházíme z toho, že každá nová činnost, která dítě zaujme a pracuje na ní s nadšením, ho odvádí od stereotypu všedního dne a touhy zkoušet nepoznané. Společně s dětmi se snažíme

formou kooperativních činností vytvářet zdravé vztahy mezi dětmi navzájem, posilovat sebevědomí dětí, jejich ochotu pomáhat druhým, všimnout si lidí kolem sebe, odmítat všechny formy násilí, orientovat se v krizových situacích a snažit se je řešit. Seznamujeme děti se zdravotními riziky spojenými se špatným životním stylem, s kouřením, alkoholem, užíváním drog a léků a se způsoby odmítání návykových látek. V rámci výchovy k volnému času nabízíme dětem množství aktivit, na jejichž přípravě se podílejí a tím se učí najít si svou oblíbenou činnost, které se mohou ve svém volném čase věnovat.

14. TEMATICKÝ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

Výchova a vzdělávání ve školní družině je realizováno prostřednictvím jednotlivých činností, jejichž rozvržení a skladba jsou upravovány vždy na začátku školního roku jako roční tematický plán činnosti školní družiny a zájmových kroužků

(příloha Přehledu výchovně vzdělávací práce):

ZČEV – zájmová činnost esteticky výchovná

ZČPT – zájmová činnost pracovní technická

ZČPV – zájmová činnost přírodovědná

ZČSV – zájmová činnost společenskovední

ZČSP – zájmová činnost sportovní

RČ – rekreační činnost

OČ – odpočinková činnost

PNV – příprava na vyučování

VÝCHOVNÉ CÍLE JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ

ZČEV - Rozvíjet v dětech estetické cítění ve všech oblastech, které tato ZČ zahrnuje. Učit vnímat hudbu, její nálady, prostředky, seznamovat s hudebním dědictvím prostřednictvím lidových písní, rozvíjet zpěvnost.

Poznávat různé druhy výtvarných technik, rozvíjet výtvarné myšlení a kreativitu. Seznamovat s výtvarnými materiály, nástroji. Rozvíjet všestranně dětskou fantazii, jemnou motoriku, trpělivost, pracovní návyky.

Vytvářet vztah k literatuře, všem jejím odvětvím, zdokonalovat čtenářské dovednosti, učit umění reprodukce, dramatizace, posluchačství.

Získávat vztah k psanému i mluvenému slovu, poznávat kulturu českou i cizí.

ZČPT - Učit děti pracovat s různými nástroji, poznávat různé pracovní postupy, vlastnosti materiálů, vytvářet schopnost vyrobit si jednoduché pomůcky, dárky, předměty denní potřeby. Rozvíjet fantazii i jemnou motoriku, pracovat pro potěšení, mít radost z práce vykonané pro někoho jiného, učit se trpělivosti, nevzdávat práci před koncem, dokončit úkol.

ZČPV - Poznávat a chápat přírodu v jednotlivých ročních obdobích, vytvářet si vztah k živé i neživé přírodě. Environmentální výchova – ochrana a tvorba životního prostředí, aktivní pomoc přírodě, chování v přírodě, snaha o trvale udržitelný stav přírody.

ZČSP - Rozvíjet fyzickou kondici, vytvářet vztah a potřebu aktivního pohybu, učit týmové činnosti, osvojovat smysl pro čestnost, podřizování se pravidlům. Zdokonalovat správné držení těla, koordinaci pohybů, motoriku. Učit děti mít radost z pohybu, umění vyhrávat, ale i prohrávat.

ZČSV - Rozvíjet osobnost, získávat všeobecný rozhled, chápat princip demokracie, utvářet vědomí národní a státní příslušnosti, tolerance k jiné etnické, kulturní či náboženské skupině. Utvářet vědomost o následcích a důsledcích vlastního jednání a získávat povědomí o zodpovědnosti za vlastní jednání. Orientovat se v dění ve společnosti, chápat současnost, ale i minulost, nalézat souvislosti. Umět se rozhodovat, co je správné a co nesprávné, zaujmout vlastní názor

RČ, OČ - Relaxace po vyučování, odpočinek, poslech četby – umění poslouchat, zklidnit mysl a upřít ji pouze jedním směrem. Začlenění do kolektivu – společné hry, konstruktivní hry, námětové hry, stolní a společenské hry- rozvíjení fantazie, myšlení, motoriky, soustředění, vytrvalosti, trpělivosti umění týmové spolupráce, prezentace vlastního názoru, podřízení se názoru většiny. Sebeobsluha – úklid hraček, svého místa. Pobyt na čerstvém vzduchu – rekreační vycházky a pobyt na hřišti, či v parku, hry dětí dle vlastního výběru, umění se zorganizovat bez zásahu dospělého.

PNV - Rozvíjet paměť a myšlení pomocí didaktických her a soutěží, individuální pomoc slabším žákům dle požadavků jednotlivých vyučujících, upevňování vědomost získaných při výuce hravou formou.

15. PRÁVA A POVINNOSTI DĚTÍ

1.1 Žáci jsou povinni

a) řádně docházet do školní družiny,

- b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem,
- d) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- e) dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- c) oznamovat údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a změny v těchto údajích.

1.2 Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků.

1.3 Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti. Udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.

1.4 Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

1.5 Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka.

1.6 Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu.

1.7 Žák nenosí do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob.

1.8 Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům družiny se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

16. PRAVIDLA SOUŽITÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Vlastní dohodnutá pravidla chování si vytváří pedagogičtí pracovníci na začátku školního roku společně s dětmi – účastníky zájmového vzdělávání – která jsou výtvarně/graficky zpracována přímo dětmi, např:

- ✓ užívat spontánně celé prostředí školní družiny při dodržení smluvených pravidel
- ✓ vybrat si jestli se zúčastní aktivit nabízených vychovatelkou nebo ostatními dětmi
- ✓ nerušit svým jednáním ostatní, pokud volí jinou činnost
- ✓ podílet se na plánování a vytváření programu
- ✓ podílet se na rozhodování o společných záležitostech
- ✓ vyjadřovat svůj názor, naslouchat jiným, hledat společná řešení
- ✓ podílet se na vytváření a respektování společných pravidel soužití
- ✓ neopouštět prostor činností bez domluvy s vychovatelkou
- ✓ dodržovat hygienu
- ✓ neničit věci, práci a úsilí druhých
- ✓ vracet věci na své místo
- ✓ dokončit započatou práci
- ✓ nekřičet, používat vhodná slova
- ✓ umět požádat o pomoc, poděkovat
- ✓ neubližovat si, ale pomáhat, je-li třeba
- ✓ při neshodě vyjednávat
- ✓ domluvit se vždy předem na pravidlech a dodržovat je
- ✓ důvěra, pravdivost, naslouchat druhým

17. ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY (celé znění - samostatný dokument)

Organizace činnosti

1. Do školní družiny jsou přednostně zařazovány děti z nižších ročníků (1.-4. roč.) a děti zaměstnaných rodičů.
 2. O zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy na základě zápisního lístku (přihlášky) během 1. týdne vyučování.
 3. Činnosti ŠD se mohou zúčastňovat i děti, které nejsou přihlášeny k pravidelné denní docházce (např. žáci, kteří čekají na zájmový kroužek, nebo autobusový spoj) – tento režim začíná až začnou pracovat všechny zájmové kroužky (a pokud se kroužek nekoná, děti odcházejí domů), i tyto děti mají vyplněnou přihlášku a jsou do ŠD přihlášeny jen v určité dny.
 4. Děti, které nejsou přihlášeny do družiny a před zájmovým kroužkem odchází na oběd domů, se vrací do školy až na dobu začátku kroužku (maximálně 5 minut před, dříve nebude do školy vpuštěn.)
 5. Provoz ŠD začíná ranní družinou: 6.30-7.45 a pokračuje odpolední družinou: 11.40 a končí 15.30. (Ranní družina je pro děti zaměstnaných rodičů, pro děti, které se ráno samy nemohou vypravit do školy. Ostatní děti přicházejí do školy nejdříve v 7.15 a do 7.30 čekají v šatně.)
 6. Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením vychovatelky nebo vyučující, která ve třídě vyučovala poslední hodinu, ráno mohou děti přihlášené do ranní družiny přicházet od 6.00.
 7. Rodiče a další návštěvníci do učebny ŠD nevstupují.
 8. Má-li být dítě uvolněno z družiny dříve, než v hodinu určenou na zápisním lístku, musí předat vychovatelce písemnou omluvenku, na níž je uvedeno datum, jméno žáka a podpis rodičů, telefonické omluvenky nejsou přípustné.
 9. Aby nebyla narušována činnost ŠD, je pro odchody dětí stanovena tato **doba 12.00 -14.00 hod.** Následně až po ukončení činnosti ŠD v 15.00 hod.
10. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný,
- a) na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě,
 - b) na základě předchozí dohody s obecním úřadem kontaktuje pracovníka obecního úřadu,
 - c) požádá o pomoc Policii ČR,

3.3 Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků. Je-li oddělení tvořeno pouze žáky se zdravotním postižením, je počet žáků v oddělení shodný s počtem žáků ve třídě školy samostatně zřízené pro tyto žáky podle zvláštního právního předpisu. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením. Ředitel stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:

- a) při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD – maximálně 30 dětí, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem- maximálně 25 dětí,

b) při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vedoucí vychovatelka s ředitelem školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.

3.4 Při postupných odchodech žáků z jednotlivých oddělení domů, je možné spojit činnost oddělení v době, kdy počet žáků v takto spojených odděleních je max. 30. Stejně tak se postupuje při spojování činnosti, kdy každé oddělení vykonává jinou činnost – zájmovou, relaxační apod.

3.5 Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením vychovatelek. Pokud ostatní třídy končí později, předá děti vychovatelce do školní družiny učitelka, která vyučovala poslední hodinu.

3.6 Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitelka školy na návrh vychovatelky školní družiny. Ředitelka schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity. ŠD může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce. Činnost v těchto kroužcích, pro žáky nezapsané k pravidelné docházce do ŠD, může být poskytována za úplatu.

3.7 ŠD může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD. Členství v těchto kroužcích, resp. na těchto aktivitách není vázáno na zápis do ŠD. Tyto činnosti mohou být poskytovány za úplatu.

3.8 Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování (příklad) zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností (zájmových kroužků); umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na lůžku či lehátku (sedačka ve ŠD), klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo rodič.
- **Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností**, není to však povinná činnost ŠD, např. zábavné procvičování učiva formou didaktických her a počítačových programů (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

3.9 Činnosti družiny a klubu se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny a klubu, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny a klubu stanovený pro oddělení nebo skupinu.

3.10 Pitný režim je zajištěn – čaj ze školní jídelny, pitná voda z vodovodního řádu, vlastní pití dětí.

18. POMŮCKY A LITERATURA PRO PRÁCI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Časopisy:

Pastelka

Sluníčko

Méd'a Pusík

Mateřídouška

Knihy:

B. Badegruber, F. Pirkl: Příběhy pomáhají s problémy

M. Zapletal: Hry na hřišti a v tělocvičně

F. Mazal: Pohybové hry a hraní

M. Naderu: Relaxační hry s dětmi

Ch. A. Smith: Třída plná pohody

Z. Pospíšilová: Hádanky a hříčky nejen se slovíčky

K. Balková: Náměty pro školní družinu

A. Holešovská: Rok ve školní družině

B. Hájek, J. Pávková a kol.: Školní družina

J. Pávková, B. Hájek a kol.: Pedagogika volného času

Obsah tohoto dokumentu není uzavřen a může být průběžně doplňován.